

A **F.-i Ítélető tábla** dr. Fekete Csaba ügyvéd (**fél címe**) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek, ifj. dr. Horváth Ferenc ügyvéd (fél címe 2) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen kártérítés iránt indított perében a **F.-i Törvényszék** 2014. február 20. napján meghozott 5.P.26.341/2010/55. számú ítélete ellen az alperes részéről 56. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés, a felperes részéről Pf. 3. sorszám alatt előterjesztett fellebbezési ellenkérelem folytán meghozta a következő

ítéletet:

A **F.-i Ítélető tábla** az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett részét részben megváltoztatja. Az alperes által a felperesnek fizetendő marasztalási összeget 7.168.987 (Hétmillió-százhatvannyolcezer-kilencszáznyolcvanhét) forintra, ebből 3.650 (Háromezer-hatszázötven) forint után 2008. január 24. napjától, 48.420 (Negyvennyolcezer-négyszázhusz) forint után 2010. január 1. napjától, 7.116.917 (Hétmillió-száztizenhatezer-kilencszáztizenhét) forint után 2011. február 1. napjától 2013. június 30. napjáig a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon, 2013. július 1. napjától a kifizetés napjáig a késedelemmel érintett félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamatra leszállítja;
az alperes felperes javára elsőfokú perköltség fizetésére történő kötelezését mellőzi;
az alperes által az államnak fizetendő kereseti illetéket 421.150 (Négyszázhuszonegyezer-százötven) forintra leszállítja, és megállapítja, hogy az állam viseli a további 421.150 (Négyszázhuszonegyezer-százötven) forint elsőfokú illetéket;
az állam által előlegezett költségből az alperest terhelő összeget 58.895 (Ötvennyolcezer-nyolcszázkilencvenöt) forintra leszállítja, és megállapítja, hogy az állam viseli a további 58.895 (Ötvennyolcezer-nyolcszázkilencvenöt) forint állam által előlegezett költséget;
ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasítja, és az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az felperesnek 15 nap alatt 38.100 (Harmincnyolcezer-száz) forint másodfokú perköltséget.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen az államnak külön felhívásra 575.850 (Ötszázhetvenötezer-nyolcszázötven) forint fellebbezési illetéket, a le nem rótt 471.150 (Négyszázhetvenegyezer-százötven) forint fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes 2007. április 11-én gépjármű vezetőjeként idegen hibás közlekedési balesetet szenvedett. Annak következtében agyzúzódást, baloldali arccsonttörést, baloldali homlok halántéktáji nyílt impressziós törést, a jobb V. kézközépcsont törését szenvedett el. Jelenleg baleseti eredetű

agyzúódás talaján kialakult, idegrendszeri megalapozottságú, lelki tünetegyüttesben (organikus pszichészindróma) szenved, melyet az enyhe kognitív zavar, az emocionális és indulati labilitás, alkalmazkodási zavar jelei és kifejezett személyiségváltozás tünetei jellemeznek. Ez életvezetését elnehezíti, munkáját csak különös erőfeszítéssel képes végezni. Össz-szervezeti egészségkárosodása 40%-ra tehető, amely baleseti eredetű. Pszichiátriai károsodása mérsékelt jellegű. A felperes a baleset idején egy pékség marketing menedzsere volt, vállalkozóként.

A károkozó gépjármű a baleset időpontjában az alperesi társaságnál rendelkezett kötelező felelősségbiztosítási szerződéssel.

Az alperes 2011. áprilisáig a felperes részére különböző jogcímen 6.837.009 forint kártérítést fizetett meg, ebből 4.500.000 forintot nem vagyoni kár címén teljesített. Részére 2010. augusztus 1. napjától jövedelempótló járadékot folyósított.

A felperes a balesettel okozati összefüggésben keletkezett kárainak megtérítése iránt terjesztett elő keresetet. Módosított keresetében a baleset során tönkrement ruházata miatt dologi kár címén 54.600 forint, kórházi ápolási költség, vizitdíj címén 20.900 forint, hozzátartozók látogatásával felmerült költsége címén 33.800 forint, kontrollra járási többletköltség címén 21.000 forint, gyógyszerköltség címén 32.730 forint, tanulási költség címén 230.400 forint, ruhatárcsere költség címén 300.000 forint, levelezési költség címén 6.000 forint, pszichológus költsége címén 30.000 forint és az életbiztosítási szerződés felmondása címén 423.887 forint, továbbá 12.410 forint, illetve 4.905 forint a szakvéleményekhez szükséges vizsgálatokon való megjelenéssel felmerült utazási költsége, mindösszesen 1.170.642 forint vagyoni kár és 12.000.000 forint nem vagyoni kár megtérítésére kérte kötelezni az alperest. Igényt tartott a kártérítés után 2007. április 11. napjától járó törvényes mértékű késedelmi kamatok és a perrel felmerült költsége megfizetésére is.

Készkiadásait 35.000 forint útiköltségben jelölte meg. Hangsúlyozta, hogy az alperesi teljesítéseket a Ptk. 293.§ -a alapján a késedelmi kamatra számolta el.

Az alperes azt a tényt nem tette vitássá, hogy a kárt okozó gépjármű felelősségbiztosítójaként a kártérítési felelőssége fennáll. Hivatkozott arra, hogy a felperes kárait az indokolt mértékben megtérítette, ennek megfelelően a felperes keresetének elutasítását kérte. Tételeken vitatta a felperes további kárainak felmerülését és összegét.

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 1.170.642 forint vagyoni kártérítést, ennek 2010. január 1. napjától 2014. február 20. napjáig számított törvényes kamatát, mínusz 91.692 forintot azaz, 181.143 forint kamatot, és az 1.170.642 forint után, a 2014. február 20-tól a kifizetésig számított időre járó törvényes kamatokat;

12.000.000 forint nem vagyoni kártérítést, ennek 2007. április 11-től 2014. február 20-ig számított 1.051.019 forint kamatát, és 12.000.000 forint után 2014. február 20-tól a kifizetésig terjedő időre számított törvényes kamatát, valamint perköltségként 35.000 forint készkiadást, és 600.000 forint + áfa ügyvédi képviselési költséget. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

Az alperest kötelezte az állam javára az adóhatóság útján 790.200 forint kereseti illeték, és a F.-i Törvényszék Gazdasági Hivatala útján 117.790 forint előlegezett szakértői díj megtérítésére.

Az ítélete indokolásában megállapítottak szerint a Ptk. 346. § (1), 339. § (1) bekezdése alapján, figyelemmel a 190/2004. (VI.8.) Kormányrendeletre, az alperes kártérítési felelőssége és így a kereset jogalapja fennáll. A kártérítés összecszerűségéről a Ptk. 355. §-a szerint rendelkezett.

A baleset során tönkrement ruházattal kapcsolatos 54.600 forint kárigényt a bizonyítékok mérlegelése alapján alaposnak találta, figyelemmel arra, hogy a felperes igényesen öltözött fiatal hölgy volt, a balesetkor a viselt teljes ruházata használhatatlanná vált. Megállapította, hogy ezen a

címen az alperes 40.000 forintot utalt.

A kórházi ápolási költség, vizitdíj címen támasztott 20.900 forint követelést is alaposnak találta, megállapítva, hogy ezen a címen az alperes 4.800 forintot, illetve 1.500 forintot utalt.

Helyt adott a hozzátartozók látogatási költsége címen támasztott 33.800 forint követelésnek is arra figyelemmel, hogy a felperes közel egy hónapig volt kórházban igen súlyos, életveszélyes sérülésekkel, így a folyamatos látogatás és annak költsége felmerült.

A kontrollra járási többletköltség címen a felperes 21.000 forintos igényét elfogadta az elsőfokú bíróság a több alkalomra és a távolságra figyelemmel. Megállapította, hogy ezen a címen az alperes 4.500 forintot teljesített.

Megállapította továbbá, hogy a gyógyszerek és gyógyhatású készítmények fogyasztása a gyorsabb felépülés érdekében, valamint a fájdalmak enyhítésére indokoltak voltak 32.730 forint összegben (Tegretol, Nootropil, Cataflam, Curosia krém), az alperes ezen a címen 10.892 forintot utalt.

Figyelemmel arra, hogy a felperesnek gyakorlatilag újra kellett kezdenie a tanulást, az újra beszerzett tankönyvekkel a tanítást az óvónői képesítéssel rendelkező édesanyja végezte fizetett tanerő helyett, az édesanya erre fordított energiáját és idejét értékelve, tanulási költség címen 230.400 forint követelését alaposnak találta.

A ruhatárcsere költsége címen előterjesztett 300.000 forintos követelést szintén alaposnak találta a bizonyítékok mérlegelésével, kiemelve, hogy a felperes a baleset után több, mint 10 kilót fogyott, a régi ruháit egyszerűen nem tudta viselni, így indokolt, hogy azt az évek során folyamatosan pótolni kellett. Megállapította, hogy ezen a címen az alperes 30.000 forintot térített meg a felperesnek.

6.000 forint levelezési költség, mint a balesettel kapcsolatos ügyintézés során felmerült költség megfizetésére kötelezte az alperest.

G.Gy. pszichológus tanúvallomása alapján bizonyítottnak találta, hogy a TB nem támogatta a felperes kezelését, azzal felmerült 30.000 forint költsége.

Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy felperes 2002. május 5-én az I. Biztosítóval U. típusú életbiztosítási szerződést kötött, mely 2022-ben járt volna le. A balesetet követően nem volt rendszeresen munkahelye, így a havi 15.860 forint értékű díjakat csak nagy nehézséggel, majd végül nem tudta fizetni, így kénytelen volt az életbiztosítási szerződést felmondani. A felmondás napjáig 1.304.132 forintot fizetett be. A biztosító 2011. január 26-án tudomásul vette a szerződést megszüntető felperesi nyilatkozatot, azonban csak a visszavásárlási értéket, 880.235 forintot fizetett vissza. Így a felperesi vagyoni vesztesége 423.887 forint, mely okozatban áll a balesettel, ezért a bíróság annak megfizetésére kötelezte az alperest.

A felperes szakvéleményekhez szükséges vizsgálatokon való megjelenésével igazoltan 12.410 forint, illetve 4.905 forint utazási költsége merült fel.

Az elsőfokú bíróság a felperes fiatal életkorát, a balesetkori ár- és értékviszonyokat, valamint az össz-szervezeti egészségkárosodás mértékét értékelve mérlegeléssel a nem vagyoni kár összegét a keresetben foglaltaknak megfelelően állapította meg. E körben értékelte, hogy felperes a balesetet megelőzően kiemelten szép, csinos, mindenki által kedvelt, határozott fiatal nő volt. Külsője megváltozott, bal halántékán hosszú heg és dudor látható, bal szeme kisebb, mint a jobb, az arccsontba mikrolemezes pótlást helyeztek el. Haját kétszer is kopaszra kellett vágni, a tarkóján jelenleg is hajhiány van. Korábban széles társadalmi életet élt, sokat sportolt, mára alig vannak emberi kapcsolatai. A felperes megváltozott személyisége a baleset következménye. A család és az édesanyja az egyetlen biztos pont, ezt azonban gyakori indulatkitörései terhelik. Párkapcsolata a baleset következtében megszűnt, újabb kapcsolatai nem tartósak, ez önbizalomvesztést eredményezett, amit erősítenek a munkahelyi kudarcok is. Munkáját - amíg van - csak erőfeszítéssel képes ellátni, a baleset előtti munkakörében való alkalmazására pedig alkalmatlanná vált. Előbb-utóbb minden munkahelyén megválnak tőle. Megállapította, hogy a felperes kárenyhítési kötelezettségének e körben a legteljesebb mértékben eleget tett.

A bizonyított kártételek összegezése alapján megállapította, hogy a mindösszesen 1.170.642 forint

vagyoni kár után közeparányosan számított kezdő időponttól, 2010. január 1. napjától az ítélet meghozatalának napjáig a felperest a Ptk. 301. § (1) bekezdése szerint 272.835 forint törvényes késedelmi kamat illeti meg, az alperes által fizetett 91.692 forint előleget azonban a Ptk. 293. §-a alapján a kamatkövetelésre számolta el, így a kamat az elsőfokú ítélet meghozatala napjáig 181.143 forint. Tekintettel arra, hogy a nem vagyoni kár után a káreset napjától 2007. április 11-től az ítélethozatal napjáig 5.551.019 forint a lejárt törvényes késedelmi kamat összege, a 4.500.000 forint alperesi részteljesítések elszámolásával az 1.051.019 forint.

A perköltségről a Pp. 81. § (2) bekezdés alapján határozott, készkiadásként a hét alkalommal történő utazás költségét megállapította.

A le nem rótt kereseti illetékről a 6/1986 (VI.26.) számú IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján rendelkezett.

Az ítélettel szemben az alperes nyújtott be fellebbezést, amelyben a vagyoni kártérítési követelések tekintetében kérte:

- a balesetben tönkrement ruházat jogcímén előterjesztett kereseti követelés tekintetében a marasztalás összegének 728 forintra történő leszállítását,
- a hozzátartozók látogatási költsége jogcímén előterjesztett kereseti követelés tekintetében felperes követelésének bizonyítottság hiányában történő elutasítását,
- a gyógyszerköltség jogcímén előterjesztett kereseti követelés tekintetében a marasztalás összegének 1.384 forintra történő leszállítását,
- a tanulási költség jogcímén előterjesztett kereseti követelés tekintetében felperes követelésének bizonyítottság hiányában történő elutasítását,
- a ruhatárcsere költsége jogcímén előterjesztett kereseti követelés tekintetében a marasztalás összegének 10.690 forintra történő leszállítását,
- a pszichológus költsége jogcímén előterjesztett kereseti követelés tekintetében a marasztalás összegének 5.000 forintra történő leszállítását,
- az életbiztosítási szerződés felmondása jogcímén előterjesztett kereseti követelésnek a balesettel való ok-okozati összefüggés hiányára tekintettel történő elutasítását.

Kérte továbbá, hogy az ítélet az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a felperes nem vagyoni kártérítési követelését - a már kifizetett 4.500.000 forint tőkeösszeg után a káresemény időpontjától a kifizetés napjáig terjedő időszakra járó késedelmi kamatot meghaladóan - utasítsa el.

Felperes perköltségben történő marasztalását kérte a 32/2003. (VIII.22.) IM. rendelet előírásai alapján azzal, hogy jogi képviselője áfa körbe tartozik.

Hangsúlyozta, hogy az egyes vagyoni követelések esetén a felperes bizonyítási kötelezettségének csak részben tett eleget, nem teljes körűen számolta el az alperesi teljesítéseket, továbbá az egyes vagyoni igények kapcsán az elsőfokú bíróság a tényállást nem tárta fel teljesen és a vagyoni igények elbírálása során döntése meghozatalakor ítéletében nem tett eleget a Pp-ben előírt indokolási kötelezettségének. Az elsőfokú bíróság ítéletében szinte valamennyi felperesi vagyoni igény esetén konkrét bizonyítékok nélkül, mérlegeléssel döntött úgy, hogy bár a felperest az előterjesztett követelés jogalapjának és azok összecszerűségének a bizonyításában semmi nem akadályozta, azoknak mégis csak részben tett eleget.

A balesetben tönkrement ruházat körében az elsőfokú bíróság a felperes 54.600 forint kereseti követelésébe csak a 2007. november 23. napján teljesített 40.000 forint alperesi kifizetést számította be, míg a 2008. január 21. napján történt 13.872 forint kifizetést nem. Ez utóbbi kifizetés a felperes által is elismert, 2008. január 24. napjával megjelölt 124.326 forintos összeg részét képezte. Mindezek alapján ez utóbbi kifizetést is elszámolva, felperes követelése csak 728 forintban lehet megalapozott.

A hozzátartozók látogatási költségét állítása szerint a felperes megtérítette édesanyjának, egyéb családtagjainak, valamint a barátoknak, de az eljárás során sem követelésének jogalapját, tényállításait, sem követelésének a keresetben megjelölt összegszerűségét nem igazolta. Ezen a jogcímen 2007. november 23-án 52.800 forintot térített felperesnek, ezt meghaladóan a fentiek alapján kérte felperes követelésének bizonyítottság hiányában történő elutasítását.

A gyógyszerköltség kapcsán az elsőfokú bíróság csak a 2007. november 23. napján teljesített 10.892 forint alperesi kifizetést számította be, míg a 2008. január 21. napján történt további 20.454 forintos kifizetést nem. Ez utóbbi kifizetés szintén a felperes által is elismert, 2008. január 24. napjával megjelölt 124.326 forintos összeg részét képezte. Ezen összeg beszámításával a felperes követelése csak 1.384 forintban megalapozott.

A tanulási költség jogcímen előterjesztett felperesi követelés kapcsán a felperes csak állította, azonban bizonyítékokkal nem került alátámasztásra, hogy teljesített kifizetést édesanyjának ezen a jogcímen.

A felperes ezen túl követelésének összegszerűségét sem igazolta a perben, ezért bizonyítottság hiányában kérte a felperes követelésének az elutasítását.

A ruhatárcsere számlákkal igazolt költsége 90.690 forint volt. Az alperesi teljesítésből az elsőfokú bíróság szintén csak a 2007. november 23. napján teljesített 30.000 forint alperesi kifizetést számolta el, míg az ezt meghaladóan teljesített 50.000 forintos kifizetés nem került elszámolásra. Ez utóbbi kifizetés a felperes által is elismert, 2008. január 24. napjával megjelölt 124.326 forintos összeg részét képezte. A fentiek alapján az alperesi kifizetéseket teljes körűen elszámolva a felperes követelése 10.690 forintban lehet megalapozott. Ezt meghaladóan kérte a felperesi igény elutasítását, tekintettel arra, hogy további költsége jogcímen előterjesztett követelését összegszerűségében semmivel sem bizonyította felperes a perben, több számla benyújtására felperes részéről nem került sor.

A felperes pszichológus költsége címén támasztott követeléséből a felperes által is elismerten, az általa megjelölt 2007. november 27-ei dátummal megtérítésre került 25.000 forint, így kereseti követelése a különbözetként jelentkező 5.000 forintban lehet megalapozott.

Tekintettel arra, hogy az életbiztosítási szerződés felmondása nem áll ok-okozati összefüggésben a 2007. április 11. napján bekövetkezett balesettel, ezért kérte annak az elutasítását.

Érvelése szerint az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárás során feltárt tényekből, a perben beszerzett szakértői vélemények megállapításaiból részben téves következtetést levonva, a bizonyítékokat részben tévesen és nem megfelelő súllyal értékelve állapította meg az alperes által a felperesnek fizetendő nem vagyoni kártérítés összegét. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság által a felperes javára megállapított nem vagyoni kártérítési összeg nincs arányban a 2007. április 11. napján bekövetkezett balesettel ok-okozati összefüggésben a felperest ért személyiségi jogsérelem súlyával, a balesetkori ár- és értékviszonyokkal, továbbá a kialakult bírói gyakorlattal, ezért az ítéletben megállapított nem vagyoni kártérítési összeg eltúlzott, megalapozatlan. Az elsőfokú bíróság részéről nem kellő súllyal kerültek mérlegelésre az **E. Sz.T.** által készített igazságügyi orvos-szakértői lelet és vélemény megállapításai. Az **E.** kirendelésre azért került sor, mert a perben rendelkezésre álló **O.** elsőfokú Bizottsága a 2010. augusztus 31-én és a 2010. szeptember 28-án kelt szakértői véleményében a felperesnél 40% össz-szervezeti egészségkárosodást állapított meg, míg a perben kirendelt dr. **B.B.** igazságügyi neurológus, pszichiáter szakértő és **P.I.** klinikai neuropszichológus igazságügyi szakértők szakvéleményükben felperes egészségkárosodását 65-70%-ban adták meg, majd dr. **B.B.** szakértő a 2013. március 28. napján megtartott tárgyaláson tett nyilatkozatában továbbra is fenntartotta a korábbi szakvéleményében írt 70%-os egészségkárosodást. Az **E.** által adott igazságügyi szakvélemény megállapításai azonban egyértelműen cáfolták a perben kirendelt igazságügyi neurológus és neuropszichológus szakértők által a felperesnél megállapított 70%-os egészségkárosodást, és az **E.** megállapította, hogy a felperesnél - egyetértve az **O.** szakértői

bizottságának korábban keletkezett véleményeivel - a 2007. április 11. napján bekövetkezett balesetből eredően bekövetkezett egészségi hátrányok 40% össz-szervezeti egészségkárosodást okoztak azzal, hogy felperes pszichiátriai károsodása mérsékelt jellegű. Az elsőfokú bíróság által az ítéletben a felperes javára megállapított nem vagyoni kártérítési összeg nagyságát tekintve, az E. által megcáfolt igazságügyi neurológus és neuropszichológus szakértők által feltételezett 70%-os egészségkárosodási mértékkel áll arányban, és nem az E. által megállapított 40%-os össz-szervezeti egészségkárosodási mértékkel. Mindezen tények és szakértői megállapítások alapján, a pert megelőzően az alperes által már megfizetett 4.500.000 forint nem vagyoni kártérítési összeg az, mely alkalmas és egyben elegendő a felperest ért személyiségi jogsérelem következményeinek a teljes körű kompenzálására azzal, hogy a kifizetett 4.500.000 összeg után a káreseménytől a kifizetés napjáig terjedő időszakra vonatkozóan kamatfizetési kötelezettségét az alperes elismeri.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult.

Előadta, hogy az alperes a felperesi tényállításokat vitatta, ellenbizonyítással azonban nem élt, kifejezetten rosszhiszemű, perelhúzó magatartást tanúsított, fellebbezésében is csak vitatások szerepelnek. Az elsőfokú bíróság megfelelően értékelte mérlegelése során a bizonyítási eljárás alapján megállapított tényeket.

A 12.000.000 forintos nem vagyoni kártérítési összeg sem tekinthető eltúlzottnak, figyelemmel arra, hogy az őt ért hátrányok életét gyökeresen megváltoztatták és súlyosan elnehezítették. Kiemelte, hogy a szakvélemények megállapításain túl jelentőséget kell tulajdonítani a maradandó sérülések folytán korábbi külsejéhez képest szembetűnő, jelentős különbségnek, és azon ténynek, hogy az életét a baleset x évesen gyökeresen megváltoztatta, munkaképessége jelentősen csökkent és súlyosan elnehezült, párkapcsolati helyzetét viselkedésének megváltozása, személyiségének zavara gyakorlatilag ellehetetleníti. Tekintettel arra, hogy állapotában nem várható javulás, a baleset következtében nincs arra kilátása, hogy egzisztenciát teremtsen magának, családot alapítson, valamint a munkájából a családjának megélhetést biztosítson. Utalt arra is, hogy az általa is elszenvedett egészségkárosodások nyomán viszonylag magas összegű kártérítések kerülnek megfizetésre.

Előadta, hogy az alperes által az elsőfokú ítélet meghozatalát követően átutalt 72.632 forintot az elsőfokú bíróság ítélete alapján a Ptk. 293. § értelmében továbbra is a késedelmi kamatkövetelése részeként számolta el, ezzel a 2014. február 20. napjáig megállapított 181.143 forint késedelmi kamat 73.632 forintra csökkent.

Az elsőfokú bíróság ítéletének a fellebbezéssel nem érintett rendelkezései a Pp. 228. § (4) bekezdése alapján jogerőre emelkedtek. Az ítélet tábla kizárólag a fellebbezéssel érintett rendelkezéseit bírálta felül. Megállapította, hogy a fellebbezés részben alapos.

Az alperes, mint a károkozó gépjármű felelősségbiztosítója a 190/2004. (VI.8.) Kormányrendelet (a továbbiakban: R.) 2. § (2) bekezdésében foglalt összeghatárig a Ptk. 345. § (1) bekezdése értelmében köteles a közvetlen igényérvényesítésre feljogosított felperesnek (R. 8. § (1) bekezdés) a közúti közlekedési balesettel okozati összefüggésben keletkezett valamennyi vagyoni és nem vagyoni kárát megtéríteni (Ptk. 355. § (1) bekezdés). Az alperes védekezésére tekintettel a felperes kötelezettsége volt a Pp. 164. § (1) bekezdése értelmében azon tényállítás teljes körű bizonyítása, hogy a károkozó körülmény folytán őt a keresete szerinti összegben meghatározható mértékű kár érte.

Mindehhez elsődlegesen azt kellett alátámasztania, hogy a balesettel okozati összefüggésben keletkezett sérülések olyan maradandóan kialakult egészségromlást eredményeztek, amely miatt annak gyógyítása és az életvitelnek a korábbihoz közelítő fenntartása kifejezetten a káresemény miatt olyan többletköltséget igényel, amely az alperesnek a pert megelőző teljesítésével nem térült

meg.

A Ptk. 355. § (1) bekezdéséből egyértelműen következik, hogy az eredeti állapot helyreállítása helyébe lépő pénzbeli kártérítés célja a káresemény romboló hatásának leghatékonyabb reparációja, míg a (4) bekezdés pontosan rámutat az egyes kárfogalmak elhatárolásának szempontjaira.

A vagyonban bekövetkezett értékcsökkenés a károsultnak a káresemény előtt meglévő vagyonát ért - matematikailag pontosan kimutatható - múltban lejáratott tényleges veszteség. A költség mindehhez képest az eredeti állapot helyreállítását - hátrány kiküszöbölését, csökkentését - célzó olyan indokolt kiadás, amelynek mértékét a károsult a káresemény előtti állapotára és körülményeire figyelemmel a káreseménnyel okozott hátrány jellege határozza meg.

A károsult állítási és bizonyítási kötelezettsége körében meg kell jelölnie és bizonyítékokkal alátámasztania a káresemény folytán megváltozott körülményt és ehhez képest a hátrányok kiküszöbölésének módját, valamint annak költségeit. Köteles bizonyítani a költségek indokoltságát, valamint annak mértékét. A költségek, kiadások felmerültét abból a szempontból kellett értékelni, hogy mennyiben van alapja az igényeknek, a kiadások a mértékre is kiterjedően szükségesek és indokoltak voltak-e.

Az alperes fellebbezésében nem vitatta, hogy a felperest a balesetben megsérült ruházata megtérítésére követelt 54.600 forint összeg megilleti, azonban azt megalapozottan sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság csak a 2007. november 23-án teljesített 40.000 forintot számította be a követelésbe, míg a 2008. január 21. napján történt 13.872 forintos kifizetést nem. Alapos az alperesi hivatkozás, miszerint 2008. január 24. napján a felperes által elismerten kifizetett 124.326 forint összeg részeként 13.872 forint megfizetésére került sor, az összeget a felperes hivatkozása szerint sem számolta el semmilyen jogcímen, az a követelését nem csökkentette.

A felperes alappal hivatkozott arra a per során, hogy az alperesi részteljesítések elszámolására a Ptk. 293.§ alapján jogosult. Az 1/2011. (VII.5.) Polgári jogegységi határozatra is figyelemmel az ítéletábra az alperes kár bekövetkezése utáni részteljesítéseit a per során a Ptk. 293§-ának megfelelően számolta el.

A Ptk. 360.§ (1) bekezdése szerint a kártérítés a károsodás bekövetkezésekor nyomban esedékes. A Ptk. 360. § (2) bekezdése kimondja, hogy a kárért felelős személy helyzetére a szerződés teljesítésében késedelmes kötelezettre irányadó szabályokat kell megfelelően alkalmazni. A Ptk. 298. § a) pontja értelmében a kötelezett késedelembe esik, ha a szerződésben megállapított vagy a szolgáltatás rendeltetéséből kétségtelenül megállapítható teljesítési idő eredménytelenül eltelt. A felperes kára baleseti sérülésével egyidejűleg következett be, ezért a nem vagyoni kártérítés a baleset napján, 2006. október 25-én vált esedékessé. A Ptk. 301.§ (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a pénztartozás estében - ha jogszabály eltérően nem rendelkezik - a kötelezett a késedelembe esés időpontjától kezdve akkor is köteles a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamatot fizetni, ha a tartozás egyébként kamatmentes. A kamatfizetési kötelezettség akkor is beáll, ha a kötelezett a késedelmét kimenti. Az ítéletábra a hivatkozott törvényi rendelkezések alapján az alperes késedelmi kamatfizetési kötelezettségét a baleset napjától vette figyelembe.

Az alperes 2007. november 27. napján 40.000 forintot fizetett meg ezen a címen, ekkor az 54.600 forintos tökekövetelés után lejárt késedelmi kamat 2.708 forint volt, így mindösszesen 57.308 forint követelése állt fenn a felperesnek. A 40.000 forintot ebből elsődlegesen a kamatra, majd a tőkére elszámolva, 17.308 forint követelése maradt fenn ezen a napon a tőke összegéből. Ezt követően

2008. január 24-én 13.872 forintot fizetett meg részére az alperes, ekkor a 17.308 forint tőke után 214 forint késedelmi kamat követelése is keletkezett felperesnek, mindösszesen követelése 17.522 forint volt. Az alperes által teljesített összeget levonva ebből 3.650 forint tőkekövetelése maradt a felperesnek.

Az ítélet tábla mindezek alapján az alperesi marasztalást leszámítva ezen a címen 3.650 forint, valamint annak 2008. január 24. napjától a törvényes késedelmi kamata megfizetésére kötelezte az alperest.

A felperes azonban nem bizonyította, hogy az alperes által teljesített összeget meghaladó, a balesettel okozati összefüggésben álló 33.800 forint költsége merült fel a hozzátartozók és barátok látogatásának költségei megtérítésére figyelemmel. Az ítélet tábla megállapította, hogy a felperes által hivatkozottak, miszerint ajándékokkal, bevásárlással viszonzva megtérítette a látogatásával felmerült költségeket, bizonyítást nem nyert, ezért az ezen a címen támasztott követelést, az elsőfokú ítéletet megváltoztatva, elutasította. A fentiek bizonyítatlanságát a Pp. 3. § (3) bekezdése és a 164.§ (1) bekezdése alapján a felperes terhére kellett értékelnie.

Helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az alperes által nem vitatott gyógyszerköltségből a felperes további 32.730 forint megtérítésére jogosult. Az alperes 1.384 forintba kérte az összeg leszállítását figyelemmel arra, hogy az elsőfokú bíróság kizárólag 10.892 forint alperesi teljesítést fogadott el, ezen túl átutalt további 20.454 forintot.

Azonban a felperes keresete ténybeli alapjául arra hivatkozott, hogy a balesetet követően 1,5 éven keresztül kellett Tegretol, illetve két éven át Nootropil nevű gyógyszereket szednie. A Tegretol az 1,5 év alatt kb. 29.942 forint, míg a Nootropil 57.700 forintba került. A Cataflam fájdalomcsillapító 1.204, a Curiosa krém 1.780 forintba került. Az alperes által összesen átutalt 31.346 forintba tekintettel a perben azonban csak a további 32.730 forint tőkekövetelését terjesztette elő.

Miután a kereset ténybeli alapjául hivatkozottakat az alperes sem vitatta, abból megállapítható, hogy a felperes a tőkeösszeget csökkentette az alperesi két részletben való teljesítéssel, tehát egyrészt a 10.892 forint, másrészt az alperes által hivatkozott további 20.454 forint összegével, ezért a további követelt 32.730 forint és annak az elsőfokú ítéletben megállapított kezdőidőponttal járó késedelmi kamatai megilletik.

A tanulási költség címén előterjesztett követelést támadó fellebbezésében alappal érvelt azzal az alperes, hogy a felperes bizonyítási kötelezettségének e körben nem tett eleget. Nem bizonyította, hogy a balesettel okozati összefüggésben megváltozott állapotának gyógyulásához szükséges anyai segítség igénybevételének állított viszonzásával költsége merült fel. A fentiek bizonyítatlanságát a Pp. 3. § (3) bekezdése és a 164.§ (1) bekezdése alapján az ítélet tábla a felperes terhére értékelte és keresetét elutasította.

A ruhatárcsere költségének címén követelt 300.000 forint leszállítására vonatkozó alperesi fellebbezés is alapos. A felperes csupán hivatkozott a folyamatos ruhatárcserére és annak a balesettel fennálló oksági kapcsolatára, azonban az annak állított költsége vonatkozásában számlákat nem csatolt, bizonyítékokat nem terjesztett elő. Az ítélet táblának a fentiek bizonyítatlanságát a Pp. 3. § (3) bekezdése és a 164.§ (1) bekezdése alapján a felperes terhére kellett értékelnie, ezért a fellebbezési korlátokra figyelemmel 10.690 forint és kamataira leszállította ezen a címen az alperes marasztalását.

Az alperes a pszichológus költségeinek megtérítése címén előterjesztett 30.000 forint költség összegének felmerülését nem vitatva annak leszállítását kérte 5.000 forintba azzal, hogy 25.000 forintot a felperes által is elismerten 2007. november 27. napján megfizetett.

A felperes által a per során elismert, azonban az elsőfokú bíróság által figyelmen kívül hagyott teljesítést az ítélet tábla a Ptk. 293. §-a alapján számolta el, figyelemmel volt azonban arra, hogy a pszichológus költsége folyamatosan merült fel, ezért a teljesítéssel a tőkeösszeget csökkentette, az alperes marasztalását ezen a címen 5.000 forintra leszállította.

Az ítélet tábla osztotta a fellebbezésben kifejtetteket, az oksági összefüggés bizonyítottságának hiányában a Pp. 3. § (3) bekezdése és a 164.§ (1) bekezdése alapján az elsőfokú ítélet megváltoztatásával az életbiztosítási szerződés felmondásával elszenvedett 423.897 forint és kamatai kártérítési igényre vonatkozó keresetet elutasította.

Az elsőfokú bíróság a lefolytatott bizonyítási eljárás alapján a felperest ért nem vagyoni hátrányokat maradéktalanul feltárta, a tényállást helyesen állapította meg, azonban a nem vagyoni kártérítés mértékének a meghatározása szempontjából jelentős tényeket nem megfelelően értékelte.

A bizonyítás eredményének mérlegelésére vonatkozó eljárásjogi rendelkezések szerint a bíróság a tényállást a felek előadásának és a bizonyítási eljárás során felmerült bizonyítékoknak az egybevetése alapján állapítja meg; a bizonyítékokat a maguk összességében értékeli, és meggyőződése szerint bírálja el. A kártérítés vagy egyéb követelés összegét, ha a szakértői vélemény vagy más bizonyítékok alapján nem állapítható meg, a per összes körülményeinek mérlegelésével belátása szerint határozza meg (Pp. 206. § (1) és (3) bekezdése).

A Pp. 253. § (2) bekezdése szerint amennyiben a másodfokú bíróság nem találja érdemben helyesnek az elsőfokú bíróság ítéletét, akkor azt részben vagy egészben megváltoztathatja. A másodfokú bíróság reformatórius jogkörében jár el érdemi döntésének meghozatalakor. Ez azt is jelenti, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapítottaktól függetlenül, önállóan mérlegelheti a bizonyítás eredményét.

A Ptk. 355. §-ának (1) és (4) bekezdése szerint a bekövetkezett nem vagyoni hátrányból kell kiindulni, amely az egyedi eset összes körülményének értékelését és mérlegelését jelenti.

A nem vagyoni kártérítés a személyhez fűződő jog megsértésének olyan jogvédelmi eszköze, amelynek legfőbb funkciója a kompenzáció, az elvesztett életlehetőségeket helyettesítő, az elszenvedett fizikai és lelki sérelmeket kiegyensúlyozó más nemű előny nyújtása.

A kártalanítás összegének megállapításakor az egyéni hátrányok mellett figyelemmel kell lenni az ítélkezési gyakorlat egységességének követelményére, az azonos, illetőleg hasonló esetek eltérések nélküli megítélésére, ami a mértékét illetően az előre látható, kiszámítható, követhető követelményeket jelenti.

A szakvélemény legfeljebb támpontot szolgáltat a bizonyítékok értékelése során, míg a bíróság a Ptk. 359. § (1) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján kötelezheti a károkozót olyan általános vagyoni kár megfizetésére, amely meggyőződése szerint a károsult teljes anyagi kárpótlására alkalmas.

A felperest ért nem vagyoni hátrányokat a Ptk. 355.§ (2) bekezdésének alkalmazásával pénzben kell megtéríteni annak ellenére, hogy az őt ért sérelmek pénzbeli egyenértékben nem kifejezhetőek, és a pénzbeli megtérítés a felperest ért nem vagyoni hátrányokat kiküszöbölni sem tudja, így annak mértéke kizárólag a káresemény folytán keletkezett és tartósan fennálló fizikai és pszichikai teher súlyosságához mérten határozható meg. A nem vagyoni kártérítésnek alkalmasnak kell lenni arra, hogy az okozott sérelmet a pénzbeli kártérítés nagyságrendjével nyújtott előnyökkel enyhítse és a fennálló értékviszonyokat is figyelembe véve valóban megközelítse azt a mértéket, amellyel a

károsult megromlott életminősége pozitívan és valóságosan befolyásolható. A nem vagyoni kártérítés ezért soha nem lehet jelképes összegű és mindenkor valóságos módon kell visszatükröznie azt a jogsérelmet, amelynek a reparációjára szolgál.

Helyesen értékelte az elsőfokú bíróság, hogy a felperes a balesetben maradandó sérüléseket szenvedett és mindez pszichés hátrányokkal is járt. Ennek következtében össz-szervezeti egészségkárosodása együttesen 40%-os mértékű.

Az elsőfokú bíróság a felperes életvitelét, családi kapcsolatait, munkavégzése körülményeit helyesen vonta mérlegelése körébe. Az elsőfokú bíróság által kellő súllyal értékelt körülmények közül kiemelkedő jelentőségűnek tekinti az ítéletábra, hogy a x éves felperest a káresemény az egész további életének aktív kialakításában akadályozza és állapota állandósulása folytán folyamatosan korlátozza. Egészségromlása hátrányosan befolyásolja a családban betöltött szerepét, akadályozza a családtervezésben és a megszerzett tudásának megfelelő munkalehetőségek kihasználásában, személyiségének szabad kibontakozásában.

A fellebbezésben felhozottakkal szemben nem ügydöntő az egészségkárosodás százaléka és mértéke, hanem az, hogy ténylegesen milyen mérvű, terjedelmű, tartalmú a károsult egészségkárosodása. A felperest megillető kártalanítás összegének meghatározása során az ítéletábra figyelemmel volt arra, hogy az elfogadott szakvélemény szerint a felperes munkáját többlet erőfeszítéssel képes ellátni.

Nem juttatta ugyanakkor kellő súllyal érvényre az elsőfokú bíróság azt a követelményt, hogy a nem vagyoni kártérítés összegének megállapításakor az egyéni hátrányok mellett figyelemmel kell lenni az ítélkezési gyakorlat egységességének követelményére, annak összege nem illeszkedik a bírói gyakorlat hasonló, összehasonlítható eseteinél alkalmazott mértékhez.

A másodfokú bíróság a felperes előadásának a szolgáltatott okiratokkal és tanúvallomásokkal történt egybevetése alapján, - figyelemmel az elsőfokú bíróság által is értékelt orvosszakértői véleményre - az ítélkezési gyakorlat által kialakított mértékek mérlegelése alapján arra a meggyőződésre jutott, hogy a felperesnek a testi épséghez és egészséghez való személyiségi jogai (Ptk. 76.§) olyan súlyosan sérültek, amellyel okozati összefüggésben a pszichikai, fizikai állapotát, családi és szociális helyzetét és ezáltal az egész életminőségét befolyásoló tartós és részben visszafordíthatatlan hátrányok érték, hogy 9.000.000 forint nem vagyoni kártérítés felel meg a kiegészítő, kompenzáló céloknak a baleset idején fennálló ár- és értékviszonyoknak megfelelően.

A felperes a 2013. október 9-ei beadványában elismerte, hogy az alperes nem vagyoni kár megtérítése címén részére 2008. november 7. napján 1.000.000 forintot, 2009. április 27. napján 500.000 forintot, 2009. december 16. napján 1.500.000 forintot, 2011. február 1. napján további 1.500 000 forintot fizetett meg. Az alperesi részteljesítéseket az ítéletábra a Ptk. 293. § alapján számolta el.

Az első alperesi részteljesítés időpontjában 2008. november 7-én a 9.000.000 forint tőkekövetelésen felül 1.118.774 forint késedelmi kamatkövetelése, azaz mindösszesen 10.118.774 forint követelése állt fenn a felperesnek.

Az 1.000.000 forintos alperesi teljesítést a késedelmi kamatokra elszámolva fennmaradt a 9.000.000 forintos tőkekövetelése és további 118.774 forint lejárt késedelmi kamatkövetelése.

Ezen időponttól azonban a tőkekövetelése a következő teljesítésig folyamatosan kamatozott, annak időpontjában 2009. április 27-én 2008. november 7-től további 403.452 forint késedelmi

kamatkövetelése keletkezett. Így ebben az időpontban a felperesnek 9.000.000 forint tőke, a korábbi időszakból maradt 118.774 forint késedelmi kamat és további 403.452 forint lejárt kamatkövetelése, mindösszesen 9.522. 226 forint követelése állt fenn.

Az 500.000 forintos alperesi teljesítést a felperes jogosult volt elsődlegesen a késedelmi kamatkövetelésére elszámolni, így azzal a tőke követelésen felüli kamat követelése csökkent és 9.000.000 forint tőke, valamint 22.226 forint kamatkövetelése maradt fenn a felperesnek.

A következő részteljesítés 2009. december 16-ai időpontjáig azonban felperesnek a 9.000.000 forint tőke követelés után 556.151 forint késedelmi kamat követelése keletkezett, az ekkor fennálló követelése így a korábbi időszakra maradt 22 226 forint kamat követeléssel mindösszesen 9.578.377 forint volt.

Az alperes 1.500.000 forintos részteljesítését elsődlegesen a kamatra, majd a tőkére elszámolva felperesnek 8.078.377 forint tőkekövetelése maradt fenn.

A 8.078.377 forint tőkekövetelés után az utolsó alperesi részteljesítés 2011. február 1. napjáig 538. 540 forint késedelmi kamat követelése keletkezett a felperesnek, mindösszesen 8.616.917 forint követelése állt fenn ekkor. Az alperes 1.500.000 forint részteljesítését elsődlegesen a kamatokra elszámolva a felperesnek 7.116.917 forint tőkekövetelése maradt fenn nem vagyoni kártérítés címén.

Az ítélet tábla ezen időponttól kötelezte az alperest a 7.116.917 forint felperesi tőkekövetelés után a késedelmi kamatok megfizetésére a Ptk. 360.§ (1) bekezdése és (2) bekezdése, valamint a Ptk. 298. § a) pontja és a Ptk. 301.§ (1) bekezdése alapján.

A **F.-i** Ítélet tábla mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett rendelkezéseit a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján részben, a rendelkező rész szerint megváltoztatta és a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján a megváltoztatásra tekintettel módosult pernyertesség-pervesztesség figyelembe vételével rendelkezett az elsőfokú perki költség viseléséről. A felperesi kereseti követelés az elsőfokú ítéletben megállapított marasztalási összeghez képest is nyilvánvalóan eltúlzottnak minősül, ezért a Pp. 81. § (2) bekezdése nem alkalmazható.

Észlelte az ítélet tábla, hogy az elsőfokú bíróság tévesen számolta ki a felperes költségmentessége folytán le nem rótt kereseti illeték összegét. Az illetékfizetési kötelezettség megállapításának alapjául szolgáló teljes pertárgy érték a kereset leszállítással már nem érvényesített 567.260 forint keresetkiesés és 300.000 forint háztartási kisegítő költsége címén előterjesztett kereseti követelésre is figyelemmel 14.037. 902 forint volt.

A felperes kereseti követelése kórházi ápolási költség, vizitdíj címén 20.900 forint, a kontrollra járási többletköltség címén 21.000 forint, levelezési költség címén 6.000 forint, a szakvéleményekhez szükséges vizsgálatokon való megjelenésével felmerült költség címén 12.410 forint, illetve 4.905 forint, balesetben megsérült ruházata címén 3.650 forint, gyógyszerköltség címén 32.730 forint, ruhatár csere címén 10.690 forint, pszichológus költségeinek címén 5.000 forint, a nem vagyoni kár megtérítése címén 7.116.917 forint tekintetében, azaz mindösszesen 7.234.202 forint erejéig volt alapos. A felperes pernyertességének aránya így 50%.

A felek nem hivatkoztak arra, hogy a jogi képviselővel kötött megállapodás alapján kérik az ügyvédi munkadíj megállapítását, ezért az ügyvédi munkadíjat csak a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§ (2) bekezdés a) és b) pontja szerint lehetett meghatározni.

Mindkét fél jogi képviselővel rendelkezett, ezért a pernyertesség-pervesztesség azonos arányának megfelelően az ítélet tábla mellőzte az alperes perköltség megfizetésére kötelezését.

A pertárgy értékre figyelemmel a le nem rótt kereseti illeték az Itv.42.§ (1) bekezdés a) pontjának a kereset benyújtásakor hatályos rendelkezése szerint: 842.300 forint.

A felperes személyes költségmentessége folytán le nem rótt kereseti illetékből a felek pernyertességének, pervesztességének azonos arányára figyelemmel az Itv. 74. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése és a Pp. 81.§ (1) bekezdése alapján az alperes köteles megtéríteni 421.150 forint illetéket, míg a felperes személyes költségmentessége folytán a további 421.150 forint illetéket az a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13.§ (1) bekezdése és 14.§ alapján az állam viseli.

Az elsőfokú ítélet le nem rótt kereseti illeték megfizetésére vonatkozó rendelkezéseit az ítélet tábla a Pp.253.§ (3) bekezdése alapján a fellebbezési kérelem és a fellebbezési ellenkérelem korlátaira tekintet nélkül módosította.

Az eljárás során az állam 117.790 forint összegű szakértői díjat előlegezett.

Ebből a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése és a Pp. 81.§ (1) bekezdése alapján az alperes köteles megfizetni 58.895 forintot, a további 58.895 forintot pedig a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13.§ (1) bekezdése és 14.§ alapján az állam viseli.

Az ítélet tábla a másodfokú perköltség, továbbá a fellebbezési illeték viseléséről a Pp. 239. §-a szerint irányadó 81. § (1) bekezdése alapján határozott.

Az alperes fellebbezésének értéke 13.087.625 forint volt (a balesetben sérült ruhák tekintetében 53.872 forint, a hozzátartozók, barátok költségeinek megtérítése címén 33.800 forint, a gyógyszerköltségek címén 31.346 forint, a tanulási költség címén 230.400 forint, a ruhatárcsere címén 289.310 forint, a pszichológus költségeinek megtérítése címén 25.000 forint, az életbiztosítási szerződés felmondásával keletkezett kár címén 423.897 forint és a nem vagyoni kár vonatkozásában 12.000.000 forint), így a tárgyi költségfeljegyzési jog folytán le nem rótt fellebbezési illeték 1.047.000 forint.

Az alperes fellebbezése 45%-ban, mindösszesen 5.936.440 forint erejéig vezetett eredményre (a balesetben sérült ruha tekintetében 50.950 forint, a hozzátartozói költség címén 33.800 forint, a tanulási költség címén 230.400 forint, a ruhatárcsere címén 289.310 forint, a pszichológus költsége tekintetében 25.000 forint, az életbiztosítási díj veszteség címén 423.897 forint és a nem vagyoni kár esetében 4.883.083 forint erejéig volt eredményes).

Erre tekintettel a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése és a Pp. 81.§ (1) bekezdése alapján az alperes köteles megfizetni 575.850 forint fellebbezési illetéket, a további 471.150 forint fellebbezési illetéket a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13.§ (1) bekezdése és 14.§ alapján az állam viseli.

Részleges pervesztessége folytán az alperes köteles megfizetni a felperes részére 38.100 forint áfával növelt ügyvédi munkadíj formájában felmerült másodfokú perköltséget, amelynek mértékét az ítélet tábla a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§ (2) bekezdés a) pontja és (5) bekezdése alapján állapította meg.

2015. április 2.

Dr. Pusztai Anita s.k.
a tanács elnöke, előadó bíró

Nyíróné dr. Kiss Ildikó s.k.
bíró

Dr. Örkényi László s.k.
bíró

A kiadmány hiteléül: